

Hallux rigidus

Artros, eller förslitning, i stortåns grundled kan uppkomma i ganska tidig ålder. Man vet inte säkert orsaken, men risken är större efter en skada i leden. Det är något vanligare hos män.

Man besväras av stelhet och smärta i leden med svårighet att böja tån uppåt. Detta ger i sin tur svårighet med gången och resultatet blir ofta att man går ofta på utsidan av foten.

Den första behandlingen man bör prova är en walkingsko med styv sula alternativt ett helt styvt kolfiberinlägg som läggs i skon. Det gör att man kan trampa av utan att böja på stortån. Distriktsläkare skriver en remiss till TeamOlmed. Man kan också behandla smärtan med inflammationshämmande tabletter och ibland prova cortisoninjektion i leden.

Om denna behandling inte ger tillräcklig smärtlindring kan man diskutera operation. Leden kan dock inte göras helt normal igen utan man får inrikta sig på att öka rörligheten och minska smärtan. En vanlig metod är att såga av toppen på ledhuvudet så att rörligheten ökar och besvärande knölar inte längre trycker i skorna. Vid en annan metod sågas benet igenom så att leden blir glappare med ökad rörlighet som följd. Vid båda metoderna påbörjas rörelseträning direkt. Sjukskrivningen varierar mellan 2 och 6 veckor beroende på arbete. Man kan förvänta sig att smärtan minskar eller helt försvinner efter en operation och rörligheten blir bättre. Grundsjukdomen är emellertid kvar och besvären kan återkomma så småningom.

Ingen av dessa metoder duger om leden är helt utsliten. Då kan en steloperation av leden ge bäst resultat. Foten men inte underbenet behöver då vara gipsad i 6-10 veckor beroende på hur snabbt det läker. Vid steloperation försvinner rörligheten helt i grundleden men man klarar sig förvånansvärt bra ändå. Ledsjukdomen är bortopererad och återkommer inte.

(Bilder publicerade med tillstånd av Fredrik Montgomery)

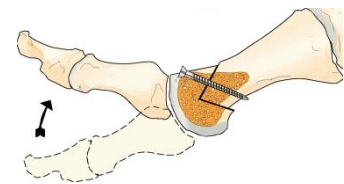

En "walkingsko" med styv sula eller ett styvt kolfiberinlägg i skon gör att foten kan rulla av steget utan att det böjer så mycket i stortån

Bennabbar sågas av på ovansidan av ledhuvudet så att rörligheten ökar.

Benet sågas igenom så att leden slappas av och rörligheten ökar.

Fixation med en skruv.

Steloperation vid uttalad artros.

Fixation med 2 skruvar.

